

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 1. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2022/2333

KARAR NO : 2022/2538

**T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I****İNCELENEN KARARIN**

MAHKEMESİ : AKKUŞ ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

TARİHİ : 02/04/2019

NUMARASI : 2017/230-2019/33

DAVACILAR : ŞÜKRİYE SEVİNDİK V.D.

DAVALI : PERİHAN EFİL

DAVA TÜRÜ : TAPU İPTALİ VE TESCİL

Taraflar arasında görülen tapu iptali ve tescil davası sonunda, yerel mahkemece davanın kabulüne ilişkin olarak verilen karar, Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği görüşüldü düşünöldü;

I. DAVA

Davacılar Şükriye Sevindik ve müşterekleri vekili dava dilekçesinde; dava konusu 166 ada 27 ve 110 parsel sayılı taşınmazların kadaströ tespitü sırasında Perihan Efil adına tespit ve tescil edildiğini, davalı Perihan'ın, müvekkillerinin tespit tarihinden önce vefat eden erkek kardeşlerinin eşi olduğunu, taşınmazların müvekkillerinin murisi olan anneleri Huriye'den geldiğini ve murisin terekesinin taksim edilmediğini ileri sürerek, taşınmazların tapu kaydının ayrı ayrı iptali ile Huriye mirasçuları adına tesciline karar verilmesini istemiştir.

II. CEVAP

Davalı Perihan Efil cevap dilekçesinde; dava konusu taşınmazların kayıncıvalidesi Huriye Efil'den geldiğini, eşinin 1999 yılında vefat ettiğini, taşınmazların bulunduğu köyde kadaströ çalışması yapılacağını duyunca, babasının kendisine taşınmazların başında durması gerektiğini söylediğini, tespit sırasında taşınmazların başında bulunduğu için kadaströ memurlarının hatası sonucunda tespitin adına yapıldığını beyan ederek, taşınmazların veraset ilamında adı geçen kişiler adına tesciline karar verilmesini istemiştir.

III. MAHKEME KARARI

Akkuş Asliye Hukuk Mahkemesinin, 02/04/2019 tarihli ve 2017/230 Esas - 2019/33 Karar sayılı kararıyla; davalı tarafından cevap dilekçesi ile birlikte davanın kabul edildiği, HMK'nın 311. maddesi gereğince kabul beyanı kesin hüküm gibi sonuç doğurduğundan, davacıların davasının kabul nedeniyle kabulüne karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle, davanın kabulüne, 166 ada 27 parsel sayılı taşınmaz ile 166 ada 110 parsel sayılı taşınmazın, teknik bilirkişi Rufat Güzelkaya tarafından hazırlanan 08/05/2018 tarihli rapor ckindeki krokide (A) harfi ile gösterilen 4.288.26 metrekairelik bölümünün tapu kaydının iptali ile davacılar Kadriye Sevindik, Şükriye Sevindik, Perihan Küçük, Gülözar Akdemir ve Gülşehri Can adına, Huriye EFİL'in 31/05/2017 tarihli veraset ilamındaki hisseleri olan 1/8 pay oranında ayrı ayrı tapuya kayıt ve tesciline karar verilmiş, hüküm, temyiz edilmeksizin 28/05/2019 gününde kesinleşmiştir.

IV. KANUN YARARINA BOZMA TALEBİ

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 16/03/2022 tarihli 2021/622-10306 sayılı yazısı ile; dava konusu 166 ada 27 parsel sayılı taşınmazın 1.443,05 metrekare, aynı ada 110 parsel sayılı taşınmazın ise 5.809,58 metrekare yüzölçümüne sahip olduğu, dosyaya yansdığı kadarıyla taşınmazların yüzölçümleri aleyhine başkaca bir davanın bulunmadığı, hükme esas alınan teknik bilirkişi raporunda, 110 parsel sayılı taşınmazın rapora ekli krokide (B) harfi ile gösterilen kısmının, dava dışı 109 parsel ile ait olduğu ve anılan alan düşüldüğünde 110 parsel sayılı taşınmazın yüzölçümünün 4.288,26 metrekare olacağı belirtilmiştir, bunun üzerine Mahkemece, 110 parsel sayılı taşınmazda 4.288,26 metrekare, 27 parsel sayılı taşınmazda ise 1.443,05 metrekare alanın tapu kaydının iptali ile davacılar adına veraset ilamındaki payları olan 1/8'er pay oranda tesciline karar verilmiş olduğunun anlaşıldığı, bilindiği üzere, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 26. maddesinin 1. fıkrasında, hakimin, tarafların talep sonuçları ile bağlı olup ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremeyeceği, aynı Kanununun 297. maddesinin 2. fıkrasında ise, hükmün sonuç kısmında gerekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin taleplerden her biri hakkında verilen hükümlerle taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların sıra numarası altında, açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gerektiğinin düzenlendiği, şu halde Mahkemece davanın tam kabulüne karar verildiği halde, başkaca bir davanın konusu dahi olmadığı anlaşılan 110 parsel sayılı taşınmazın tescilli yüzölçümü yerine, teknik bilirkişinin beyanı dikkate alınarak, infazda tereddüt oluşturabilecek biçimde yazılı şekilde karar verilmiş olmasının usul ve yasaya aykırı bulunduğu belirtilerek, açıklanan nedenlerle Akkuş Asliye Hukuk Mahkemesinin anılan kararının temyizden incelenerek kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

V. GEREKÇE

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Kadastro sonucunda, Ordu İli, Akkuş İlçesi, Çaldere Mahallesi çalışma alanında bulunan 166 ada 27 parsel sayılı 1.443,05 metrekare ve 166 ada 110 parsel sayılı 5.809,58 metrekare yüzölçümündeki taşınmazlar, kazandırıcı zamanasını ziyetliği nedeniyle ayrı ayrı davalı Perihan Efil adına tespit ve tescil edilmiştir.

Dava, kadastro öncesi nedene dayalı tapu iptali ve tescil istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

2.1.6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 26/1. maddesi şöyledir.

"Hâkim, tarafların talep sonuçlarıyla bağlıdır; ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremez. Duruma göre, talep sonucundan daha azına karar verebilir."

2.2. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 297/2. maddesi ise şöyledir.

"Hükmün sonuç kısmında, gerekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin, taleplerden her biri hakkında verilen hükümlerle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası altında; açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gereklidir."

2.3. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 298/2. maddesi ise şöyledir.

"Gerekçeli karar, tefhim edilen hüküm sonucuna aykırı olamaz."

2.4. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 311. maddesi ise şöyledir.

"Ferahat ve kabul, kesin hüküm gibi hukuki sonuç doğurur. İrade bozukluğu hâllerinde, ferahat ve kabulün iptali istenebilir."

2.5. Bkz. İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu'nun 10/04/1992 tarihli ve 1991/7 Esas - 1992/4 Karar sayılı kararı

3. Değerlendirme

Davacılar Şükriye Sevindik ve müşterekleri, dava konusu taşınmazların murisleri olan anneleri Huriye Efil'den geldiğini ve Huriye terekesinin taksim edilmediğini ileri sürerek, taşınmazların tapu kaydının iptali ile Huriye mirasçıları adına miras payları oranında tesciline

karar verilmesini istemiş, davalı Perihan Efil ise 04/01/2018 tarihli cevap dilekçesi ile davayı kabul ettiğini beyan etmiştir.

Mahkemece mahallinde yapılan keşifte dinlenen yerel bilirkişiler Sami Gül ve Abdullah Gül, dava konusu 166 ada 110 parsel sayılı taşınmazın tarafların murisi olan Huriye'den geldiğini, esasında kadastro tespiti sırasında taşınmazın sınırlarının yanlış belirlendiğini, taşınmazın bir bölümün, dava dışı aynı ada 109 parsel sayılı taşınmaz içerisinde tespit edilmesi gerekirken, 166 ada 110 parsel sayılı taşınmaz içerisinde tespit edildiğini, taşınmazların müşterek sınırının zemindeki taşlarla da belli olduğunu beyan etmişlerdir. Keşif sonrası teknik bilirkişiden aldırılan rapor ve eki krokisinde, yerel bilirkişilerce, dava konusu 166 ada 110 parsel sayılı taşınmaz içerisinde tespit edilip, dava dışı aynı ada 109 parsel sayılı taşınmaza ait olduğu beyan edilen taşınmaz bölümünün, 166 ada 110 parsel sayılı taşınmazın (B) harfi ile gösterilen 1.521,32 metrekairelik bölümü olduğu anlaşılmıştır.

Dava; 166 ada 27 ve 110 parsel sayılı taşınmazların tamamına ilişkin olup, davalı tarafından da dava kabul edildiği halde, Mahkemece davanın, dava konusu 166 ada 27 parsel sayılı taşınmazın tamamı yönüyle, 166 ada 110 parsel sayılı taşınmazın ise, mahallinde yapılan keşifte dinlenen yerel bilirkişi beyanları uyarınca yalnızca, hükme esas alınan teknik bilirkişi raporuna ekli krokide (A) harfi ile gösterilen bölümü yönüyle kabul edilmesi ve kararın gerekçesi ile hüküm fıkrası birbirine sıkı sıkıya bağlı olup uyumlu olması zorunlu olduğu halde, Mahkemece kararın gerekçe bölümünde, dava konusu taşınmazların tamamı yönünden, davalının kabul beyanı uyarınca davanın kabulüne karar verildiği bildirilmesine karşın, yazılı şekilde hüküm kurularak, kararın gerekçesi ile hüküm fıkrası arasında çelişki yaratılması isabetsiz olduğu gibi, dosya arasında bulunan Huriye Efil'e ait Ünye Sulh Hukuk Mahkemesinin 31/05/2017 tarihli 2017/588 Esas, 2017/570 Karar sayılı veraset ilamında, davacıların Huriye'den gelen miras paylarının ayrı ayrı 8/48 olduğu belirtildiği halde, Mahkemece hükme esas alınan veraset ilamının esas ve karar numarasının ne olduğu belirtilmeksizin, yalnızca veraset ilamının tarihi belirtilerek, davacıların Huriye Efil'den gelen miras paylarının ayrı ayrı 1/8 olduğu kabul edilerek, toplam 5/8 payın davacılar adına tesciline karar verilip, 3/8 payın açıkta bırakılmak suretiyle hüküm kurulması da isabetsizdir.

Hal böyle olunca; açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün HMK'nın 363. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulüne karar vermek gerekmiştir.

VI. SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün HMK'nın 363. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulüne, Akkuş Asliye Hukuk Mahkemesinin 02/04/2019 tarihli ve 2017/230 Esas - 2019/33 Karar sayılı kararının sonuca etkili olmamak ve hükmün hukuki sonuçları saklı kalmak üzere kanun yararına **BOZULMASINA**, gereği yapılmak ve Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere bozma kararının bir örneği ile dosyanın Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'ne **GÖNDERİLMESİNE**, 29/03/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2022/4844
KARAR NO : 2022/6372

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İSTANBUL 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ
TARİHİ : 21/12/2021
NUMARASI : 2020/270-2021/899
DAVACI : AYHAN YANILMAZ
DAVALI : MUSTAFA CAN

Taraflar arasındaki alacak davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın usulden reddine dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, davalının talebi ile Amerika'dan 4 adet kronometre getirdiğini, parasını tahsil edemediğini, davalının TSYO'de baş antrenör olduğunu, borcu kabul etmesine rağmen hediye diyerek parayı ödemek istemediğini, bu nedenlerle davalıdan olan 1.302,20 TL'lık alacağın tahsili için icra takibi başlattığını, davalının borca itiraz ettiğini, itirazın haksız olduğunu beyan ederek itirazın iptali ile takibin devamını ve %20 icra inkar tazminatının davalıdan tahsilini talep etmiştir.

Davalı, davacının davanın tarafı olmadığını, whatsapp yazışmalarında dava konusu kronometrelerin bedelinin eşi tarafından ödendiğini ikrar ettiğini, aynı yazışmada eşinin banka hesap bilgilerini verdiğini, paranın eşine ödenmesini istediğini, davacının eşi ile de herhangi bir alacak borç ilişkisine girilmediğini, söz konusu kronometrelerin hediye olarak getirildiğini savunarak davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece, davacının talebinin 4 kronometre bedeline ilişkin olduğu, davacının eşi tarafından alınan kronometrenin bedeline ilişkin davacının iş bu davayı açması için taraf ehliyetine sahip olmadığı, ancak davacının eşi tarafından kronometre bedeline ilişkin alacak davası açılabilceği, iş bu nedenle davacının taraf sıfatı bulunmadığı, HMK 114, 115 maddeleri uyarınca dava şartı yokluğundan davanın usulden reddi gerektiği, yine ayrıca dava eş tarafından açılmış olsaydı bu durumda da, dava tarihinin 04.08.2020 olduğu, bilirkişi incelemesi yapılan mesaj içeriklerinde 12 Ocak 2020 tarihli yazışmada davalının davacı tarafına "Bir kere , 3 sene önce o kronetreler 50 dolardı , 3 tanesi 150 dolar " , yine 21 Ocak 2020 tarihli yazışmada davalının davacı tarafına "3 sene önce hediye olan şey şimdi paralı oldu diyorsun sonrada zorum geldi diyorsun esas sana zor geliyor sanırım " şeklinde mesaj attığı, iş bu mesajlarda davalının davacıya kronometrenin 3 yıl önce alındığını belirttiği ve davacının da mesajlarda süre/ zaman bakımından itiraz etmediği veya aksi tarih yönünde

beyanı /delili de olmadığı, ön inceleme tensip tutanağı ile taraflara 28/07/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7251 sayılı Yasa ile değişik HMK'nın 139. Maddesi uyarınca "Belirlenen gün ve saatte yapılacak ön inceleme duruşmasında hazır bulunmanız, aksi takdirde tarafların takip etmemesi durumunda dosyanın işlemde kaldırılabileceği, yokluğunuzda yargılamaya devam olunacağı, sulh için gerekli hazırlığı yapmanız, duruşmaya sadece taraflardan birinin gelmesi ve yargılamaya devam etmek istemesi durumunda, gelmeyen tarafın yokluğunda yapılan işlemlere itiraz edemeyeceği, davetiye'nin tebliğinden itibaren iki haftalık kesin süre içinde başka yerden getirilecek belgelerin getirilmesi amacıyla gereken açıklamayı yapmaları, tanık deliline dayanılmışsa tanıkların açık kimlik bilgileri ile adresini dosyaya bildirmeleri, bu süre içerisinde delil listesi ve belgelerin mahkemeye sunulmaması halinde ilgili delile dayanmaktan vazgeçmiş sayılacaklarına karar verileceği hususunun İHTAREN ŞERHİNE, (6100 s.HMK'nın 139-141 ve 150.maddeleri)," delil bildirimi için kesin süreli ihtar yapıldığı, davacının ürünün alınma ilişkin yazılı delil sunmadığı, bu nedenle davalının savunmasında ve taraflar arası yazışmada uyarınca (2020 den 3 yıl önce) 2017 yılında ürünün alındığının kabulü ile davalı yanın cevap dilekçesinde "3 yıl öncesine ilişkin davacının talebinin yerinde olmadığı" beyanı defî olarak öne sürülmüş olmakla, zamanaşımı süresinin başlangıç tarihi olarak 2017 yılı esas alındığında, ödemenin yapıldığı tarihten dava tarihine kadar (04.08.2020) 2 yıllık zamanaşımı süresinin dolmuş olması nedeniyle dava konusu bu istemin zamanaşımı nedeniyle de reddi gerektiği gerekçesiyle davanın usulden reddine, karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 08/06/2022 tarihli yazısında; mahkemece, davacının davasını ileri sürüş biçimine göre davalıya kronometre sattığını ancak bedelini tahsil edemediğini iddia ettiği, buna karşın davalının ise anılan kronometrelerin satış değil bağış suretiyle kendisine teslim edildiğini savunduğu, bu doğrultuda sözleşmenin taraflar arasında kurulduğu noktasında bir uyumsuzluk bulunmadığı, uyumsuzluğun sözleşmenin niteliğine ilişkin olduğu gözetilmeksizin yazılı şekilde sözleşmenin davalı ile davacının eşi arasında kurulduğu gerekçesiyle davanın aktif husumet yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilmiş olması doğru olmadığı gibi, kabule göre de aktif husumet yokluğu nedeniyle davanın reddinin, işin esasına ilişkin bir inceleme gerektirdiği ve inceleme sonunda davanın esası hakkında bir karar verileceği, öte yandan dava veya taraf ehliyeti yokluğunun ise yukarıda açıklandığı üzere işin esasına girilmeden medeni haklardan yararlanma ve bu hakları kullanmayla ilişkili olup bu ehliyetlere tam olarak sahip olmayan kişilerin bizzat bir davada taraf olmaları halinde davanın usulden reddinin gerekeceği düşünülmeyip her iki kurum da birbirine karıştırılarak karar verilmiş olması ve davanın konusu ve taraflarıyla alakalı olmamasına rağmen dava dışı davacı eşinin açacağı olası bir davanın da zamanaşımı nedeniyle reddine karar verileceği şeklinde bir gerekçeye yer verilmiş olması ve bu dahi yapılırken sözleşmeden doğan bir alacak isteminde iki yıllık zamanaşımı süresinin geçmiş olduğuna dayanılmasının usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, davalıya alınan kronometre bedelinin tahsili için yapılan icra takibine itirazın iptali istemine ilişkindir. Uyumsuzluk, taraflar arasındaki hukuki ilişkinin niteliği, davacıya husumet düşüp düşmediği ve davanın hem usulden hem de esastan incelenmesinin, ayrıca zamanaşımı süre belirlenmesinin usul ve yasaya aykırı olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

1-Husumet konusu, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 187. maddesinde (HMK m. 116) yer alan ilk itirazlardan olmadığından davanın her aşamasında ileri sürülebilir. Taraflarca ileri sürülmesi dahi gerek mahkemece, gerekse Yargıtay'ca tarafların bu yönde bir savunmasının olup olmadığına bakılmaksızın kendiliğinden gözetilir.

Dava ehliyeti, kişinin bizzat veya vekili aracılığıyla bir davayı davacı veya davalı olarak takip etme ve usuli işlemleri yapabilmeye ehliyetidir. Dava ehliyeti, medeni hakları kullanma ehliyetinin usul hukukunda büründüğü şekildedir; dolayısıyla, medeni hakları kullanma ehliyetine (fiil ehliyetine) sahip gerçek ve tüzel kişiler dava ehliyetine de sahiptirler.

Taraf sıfatına gelince; bir hakkı dava etme yetkisi (dava hakkı) kural olarak o hakkın sahibine aittir. Bir hakkın sahibinin kim olduğu, dolayısıyla o hakkı dava etme yetkisinin kime ait olduğu, (o davada davacı sıfatının kime ait olacağı) tamamen maddi hukuk kurallarına göre belirlenir. Ancak, bir davanın davacısının o dava yönünden davacı sıfatına sahip bulunmadığının belirlenmesi halinde, mahkeme dava konusu hakkın mevcut olup olmadığını inceleyemeyeceği ve sıfat yokluğundan davanın reddine karar vermek zorunda olduğu için, taraf sıfatı usul hukukunun da düzenleme alanıdır.

Eş söyleyişle, sıfat, dava konusu sübjektif hak (dava hakkı) ile taraflar arasındaki ilişkidir. Taraf ehliyeti, dava ehliyeti ve davayı takip yetkisi, davanın taraflarının kişilikleriyle ilgili olduğu halde, taraf sıfatı dava konusu sübjektif hakka ilişkindir (Bkz. Baki Kuru- Ramazan Arslan- Ejder Yılmaz, Medeni Usul Hukuku, 7. baskı, Ankara 1995, s. 231).

Bu nedenle davanın tarafları, taraf ehliyetine sahip olmalıdır. Yani bir davada taraf olabilmek için, ya hakiki şahıs; ya da hükmi şahıs olmak gerekir. Zira taraf ehliyeti, medeni hukukun haklardan istifade ehliyetine tekabül eder (Bkz. Saim Üstündağ, Medeni Yargılama Hukuku, C. I-II, 7. Baskı, İstanbul 2000, s. 288).

Diğer taraftan, dava konusu sübjektif hak (dava hakkı) ile taraflar arasındaki ilişkinin varlığı medeni usul hukukumuzda "sıfat" olarak tanımlanmaktadır ve bir davada taraf olarak gösterilen kişilerin o dava ile ilgili kimseler olması zorunludur. Taraf ehliyeti, dava ehliyeti ve davayı takip yetkisi, davanın taraflarının kişilikleriyle ilgili olmasına karşın, taraf sıfatı dava konusu sübjektif hakka ilişkindir. Sübjektif bir hakkı dava etme yetkisi (dava hakkı) kural olarak o hakkın sahibine ait olduğundan, anılan hakka ilişkin bir davada davacı olma sıfatı da hakkın sahibine aittir ve buna aktif husumet denilmektedir. Bir sübjektif hak kendisinden istenebilecek olan kişi ise, o hakka uymakla yükümlü olan kimsedir ve bu da pasif husumet (davalı sıfatı) olarak adlandırılmaktadır. Sübjektif hakkın sahibi olan kimse ile o hakka uymakla yükümlü bulunan kişinin kimler olduğunun saptanması, bir başka anlatımla davada davacı ve davalı sıfatlarının kimlere ait olduğu hususu, dava konusu (sübjektif) hakkın özüne ilişkin maddi hukuk sorunudur. Dava açan veya aleyhine dava açılan kişiler o davada davacı veya davalı olarak taraf sıfatına sahip değillerse, mahkemece dava konusu hakkın esas (var olup olmadığı) hakkında inceleme yapılmadan dava sıfat yokluğundan reddedilir. Taraf sıfatı (husumet) ve sıfat yokluğu, davada taraf olarak görünen kişiler arasında dava konusu hakkın doğumuna engel olan bir itiraz niteliğindedir ve yargılamanın her aşamasında, isteme gerek kalmaksızın mahkemece kendiliğinden gözetilmesi zorunludur.

Somut olayda; davalı süresinde verdiği cevap dilekçesiyle davacı tarafından getirilen kronometrelerin hediye olduğunu beyan ederek davacının kronometreleri borç ilişkisi ile değil bağış ilişkisi ile kendisine verildiğini savunmuş olduğundan davacı ve davalı arasında

hukuki ilişkinin kurulduğu, davacıya husumet düştüğu, ancak hukuki ilişkinin niteliğinin bağış ya da borç ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

O halde mahkemece, yukarıda yer alan açıklamalara göre davacıya husumet düştüğu değerlendirilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile davanın usulden reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığı'nın bu yöne ilişkin kanun yararına bozma talebinin kabulü gerekir.

2-Kabule göre de mahkeme gerekçesi incelendiğinde; usulden ret kabul edildikten sonra, zamanaşımından redde ilişkin de irdeleme yapılmak suretiyle davanın hem usulden, hem esasına ilişkin bir irdeleme yapılarak reddi sonucuna varılacak şekilde karar verildiği anlaşılmaktadır. Oysaki davanın usulden reddi, işin esasının incelenmesine engel teşkil eder. Buna rağmen mahkemece davanın hem usulden, hem de esastan reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığı'nın bu yöne ilişkin kanun yararına bozma talebinin kabulü gerekir.

Yine kabule göre, taraflar arasında sözleşme ilişkisinin bulunduğu, bu durumda taleplerin 6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun 146. maddesi gereğince 10 yıllık zamanaşımı süresinin geçerli olduğu gözetilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığı'nın bu yöne ilişkin kanun yararına bozma talebinin kabulü gerekir.

SONUÇ: Yukarıda 1. ve 2. bentte açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına bozma talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine, 12.09.2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.